

Концепция за използване на средствата от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за процедура по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ за подкрепа на Регионални иновационни центрове

1. Основна цел на процедурата

Основната цел на процедурата за подкрепа на Регионални иновационни центрове е изграждане и развитие на съвременна научноизследователска и иновационна инфраструктура и експертиза за провеждане на приложни изследвания и развойна дейност от отворен тип, способстващи за ускорено икономическо и социално развитие на българските региони. Научноизследователската инфраструктура ще е част от научната и иновационната система в България в приоритетните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС). Процедурата се разработва и изпълнява в рамките на Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“, Инвестиционен приоритет 1.1 „Технологично развитие и иновации“ на ОПИК.

По процедурата ще бъдат подкрепяни съвместни проекти, инициирани от няколко предприятия с висок иновативен потенциал в сътрудничество с научноизследователска/и организация/и, които да имат за резултат създаването на научноизследователски и иновативен капацитет за подпомагане и развитие на местната икономика съгласно приоритетите на регионалната специализация на ИСИС. Основен акцент на процедурата се поставя на ползването на научноизследователския и развоен потенциал на научните организации в своеобразни подпомагани „регионални иновационни центрове“ за създаване на нови продукти, услуги и процеси.

Чрез подкрепата за създаване и развитие на регионални научноизследователски и иновативни инфраструктури и капацитет ще се повиши взаимодействието и обмена на знания в и извън обединението и най-вече между научните организации и бизнеса, като се основе на обща дългосрочна програма за развитие и се установи общ комуникационен език между тях. Ще се подпомагат инвестициите в отворени и споделени научно-приложни и иновационни инфраструктури, така че да се засилят сътрудничеството, работата в мрежа и трансфера на знания, включително и чрез офиси за технологичен трансфер.

Всеки център е добре да се ръководи от двама човека – един представител на бизнеса и един вътрешен за университета човек с предприемачески профил. Хората, които ръководят Регионалните иновационни центрове, следва да имат следните умения:

- изграждане на партньорства между бизнеса и научноизследователските организации;
- стратегическо управление за оценяване на пазарен потенциал и реализация;
- маркетингови умения и добри комуникационни умения, с цел промоциране на новите технологии;
- правни и регулаторни умения в сферата на патентоването и лицензирането.

2. Режим на държавна помощ

С оглед целите на процедурата, приложимите режими на държавна помощ могат да бъдат един или няколко от следните:

1) Регионална инвестиционна помощ съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014);

- 2) „Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност“ съгласно чл. 25 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014);
- 3) „Инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури“ съгласно чл. 26 от Регламент (ЕС) № 651/2014;
- 4) Помощ „de minimis“ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis“.

3. Бюджет на процедурата и размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП)

Общият бюджет на процедурата за насърчаване на сътрудничеството между бизнеса и научните организации на регионално ниво е **100 млн. лева**, европейско и национално финансиране.

Минималната сума на гранта е 1 500 000 лева.

Максималната сума на гранта е 7 000 000 лева.

Общият бюджет ще се разпредели между 6-те региона на ниво NUTS 2, като се изключи област София-град. Процедурата ще финансира между един и три РИЦ във всеки от шестте района на планиране. В един район на планиране не може да бъде финансиран повече от един РИЦ с еднаква специализация спрямо приоритетните за района тематични области на ИСИС. Проектите, които не получат финансиране по горните критерии, ще участват в общо класиране и ще се финансират до изчерпване на наличните средства.

4. Брой предложения по процедурата

По настоящата процедура обединението-кандидат не може да участва с повече от едно предложение и не може да получи повече от една субсидия. В случай че един и същи кандидат е подал повече от едно проектно предложение, се разглежда последното подадено проектно предложение.

5. Допустимост на кандидатите

Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са само кандидати, които са обединения под формата на **сдружения** по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство. Членовете на сдруженията следва да бъдат регистрирани на територията на съответния регион **преди 31 декември 2017 г.**

Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са само кандидати – обединения които включват:

- а) юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите или еквивалентни лица по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство;
- б) акредитирани български висши училища¹;
- в) основни звена по смисъла на чл. 25, ал. 2 от Закона за висшето образование към акредитирани български висши училища;
- г) Българска академия на науките и нейни институти и академични специализирани звена;
- д) Селскостопанска академия и институти към нея;

¹ Висшето училище следва да е посочено в Регистъра на акредитираните висши училища към Министерството на образованието и науката - www.mon.bg/?go=page&pageId=8&subpageId=167

- е) експериментални лаборатории и изследователски институти по смисъла на чл. 60 от Закона за администрацията²;
- ж) научни организации по смисъла на параграф 1, т.1. от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания³;
- з) неправителствени организации;
- и) общински и областни администрации.

За да бъдат допустими за финансиране по настоящата процедура, кандидатите трябва да включват минимум **5 (пет)**⁴ юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите или еквивалентни лица по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство и **поне едно** висше учебно заведение или научно-изследователска организация с доказан научен капацитет⁵, които се явяват „донор“ на капацитет за РИЦ, като в техните сгради се помещава придобитото оборудване по време на изпълнението на проекта и по време на периода на устойчивост. Правото на ползване на активите се управлява от РИЦ, който е собственик на тези активи.

Научноизследователски инфраструктури, принадлежащи към една и съща научна организация/ висше училище, се зачитат като отделни научни инфраструктури. Една научноизследователска инфраструктура може да участва в едно сдружение.

Едно и също юридическо лице може да участва само в едно сдружение за съответния район на планиране.

Уставът на сдружението следва да съдържа информация относно разпределението на правата и задълженията на членовете му и реда за уреждане на имуществените отношения – при възникване на сдружението и при прекратяване на членство.

На етап кандидатстване, кандидатът трябва да представи **бизнес план**, който включва:

- план за ускорено развитие на областта на специализация на РИЦ (или план за развитие на иновативен продукт/ процес);
- план за експлоатация и комерсиализация на резултатите от научноизследователска дейност с права върху интелектуална собственост, включително авторски права;
- план за осигуряване на специализирани бизнес изследователски услуги, които изискват специална научна експертиза от страна на операторите (напр. сертифицираща лаборатория, разработване на прототипи за нови продукти или услуги, валидиране на резултати на бизнеса за нови продукти или услуги и др.);
- финансов план, съдържащ ясна структура на разходите по дейности и съответните приходи (доколкото може да се очакват);
- устойчивост: как ще продължи дейността на РИЦ, вкл. неговото финансиране, след завършването на настоящия проект (прогноза до 3 години след приключване на проекта).

6. Допустимост на дейностите и разходите

Допустими проекти

² Съгласно чл. 60 от Закона за администрацията „...Министерски съвет може да създава с постановление на свое подчинение или към министър експериментални лаборатории, изследователски институти...”.

³ По смисъла на параграф 1, т. 1 от Закона за насърчаване на научните изследвания „...научна организация е юридическо лице, което извършва научни изследвания в съответствие с действащото законодателство”.

Научната организация следва да е посочена в Регистъра на научната дейност в Република България към Министерството на образованието и науката - http://nacid.bg/bg/register_RND

⁴ Цифрата е само ориентировъчна и може да бъде променена

⁵ Научно-изследователска и развойна дейност в предмета на дейност се доказва с научни публикации в съответната предметна област и защитени права за интелектуална собственост.

Допустими по настоящата процедура са проекти в определените в ИСИС съответни **сфери на регионална специализация** в приоритетните области спрямо специализацията за съответния район:

СЗР	СЦР	СИР
Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии
Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии
Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии	Информатика и ИКТ	Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии
ЮЗР	ЮЦР	ЮИР
Информатика и ИКТ	Информатика и ИКТ	Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии
Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии	Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии
Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии

Допустимост на дейности

За финансиране по настоящата процедура се допускат дейности за:

1. Изграждане на нови или разширяване и модернизация на съществуващи научноизследователска и развойна инфраструктура съгласно регионалната специализация по ИСИС
2. Придобиване на ДМА (изследователско и оборудване за изпитвания) – производствено оборудване (вкл. технологични линии) и ДНА (специализиран софтуер, платформи и др.) за общи дейности.
3. Трансфер и широко популяризиране на знания и резултати от научни изследвания, посредством прилагане на принципите на отворен достъп до научна информация. Създаване на мобилни приложения с права на достъп, възможност за безплатно участие в уебинари, виртуални конференции и др.
4. Извършване на проучвания и анализи (вкл. чужди добри практики)
5. Допускат се ограничени СМР само за текущ ремонт за нуждите на научната инфраструктура
6. Подпомагане създаването на капацитет на научно-изследователския и развоен екип
7. Стимулиране интернационализацията и маркетинга на обединението
8. Изграждане на административното тяло

До 50% от допустимите разходи следва да са за дейности за научноизследователска инфраструктура и научноизследователско оборудване и възнаграждения на научноизследователския персонал.

Дейностите по проекта са с максимална продължителност **24 месеца** след датата на сключване на договора.

Допустимост на разходите

Допустимите разходи са за:

- Придобиване на ДМА, необходими за изграждането и/или модернизирането на споделяната и специализирана съгласно регионалната ИСИС научно-изследователска инфраструктура;

- Разработване, придобиване и внедряване на ДНА (специализирани програмни продукти, патенти, лицензи, „ноу хау“, търговски марки и др.), необходими за работата на РИЦ;
- Ограничени СМР на нови или съществуващи научноизследователски инфраструктури в съответствие със ЗУТ;
- Възнаграждения на научноизследователски и развоен персонал;
- Закупуване на материали и консумативи за нуждите на въвеждане и експлоатация на закупеното по проекта оборудване в рамките на срока за изпълнение на проекта;
- Извършване на проучвания и анализи;
- Създаване на мобилни приложения с права на достъп, възможност за безплатно участие в уебинари, виртуални конференции, и др.
- Организиране и участие в събития за представяне на обединението и на неговите продукти/ услуги, разширяване и развитие на дейността на обединението;
- Консултантски услуги за стъпването на друг пазар, вкл. изследвания и информация за таргетираните пазари - до 10 000 лв.;
- Популяризиране на интелектуалната собственост на обединението и на неговите продукти/ услуги – до 10 000 лв.

Третиране на Данък добавена стойност (ДДС)

Възстановимият ДДС се счита за недопустим разход при изпълнение на процедурата съгласно Указания на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕФМР на ЕС за програмен период 2014-2020.

Устойчивост на проекта

Бенефициентът се задължава да не продава, преотстъпва и/или дава под наем на трети лица дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта за период от 5 (пет) години от окончателното плащане или 3 (три години) от окончателното плащане за предприятието.

Индикатори за изпълнение:

Общи индикатори:

CO25 Брой изследователи, работещи в подобрени инфраструктурни обекти за научни изследвания

CO26 Брой предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции

Специфични за програмата:

Брой създадени или модернизирани споделени регионални научно-изследователски инфраструктури

Индикатори за резултат:

"Публични разходи за НИРД(GOVERD плюс HERD) финансирани от предприятията във всички области извън BG411 област София (столица), като % от общите публични разходи за НИРД (GOVERD плюс HERD)"

7. Следващи стъпки – провеждане на срещи и обсъждания с бизнеса и научните организации на регионално ниво, с цел идентифициране на конкретните им потребности и за подпомагане разработването на насоки за кандидатстване.